

Fra: [Postmottak JD](#)
Til: [Lov-Arkiv](#)
Emne: VS: Høringssvar – endringer i inkassoloven for å gjennomføre regler om inndriving i direktiv (EU) 2021/2167 (Ref.: 24/7330)
Dato: torsdag 6. mars 2025 08:53:08
Vedlegg: [image001.png](#)

Fra: Halvor E. Sigurdson <hes@nho.no>

Sendt: torsdag 6. mars 2025 08:50

Til: Postmottak JD <postmottak@jd.dep.no>

Emne: Høringssvar – endringer i inkassoloven for å gjennomføre regler om inndriving i direktiv (EU) 2021/2167 (Ref.: 24/7330)

Til Justis- og beredskapsdepartementet
Fra NHO

Våre kommentarer gjelder forslaget til inkassoloven § 46 nytt fjerde ledd (høringsnotatet punkt 16.2) om adgang til å kunne ilegge fysiske personer overtredelsesgebyr. Det er ikke et krav i direktivet om slik sanksjonsadgang, så lenge det gjelder strafferettslige sanksjoner.

Med de vurderingene departementet har gjort i høringsnotatet, vil hjemler til å ilegge fysiske personer overtredelsesgebyr (og andre administrative sanksjoner) i praksis være aktuelle for all offentlig regulering av næringsvirksomhet, ettersom det er lite som skiller inkasso fra andre bransjer. Den overføringsverdien det vil ha om departementet fremmer forslaget for Stortinget, vil fort kunne være betydelig, også fordi det kommer fra departementet som har ansvaret for forvaltningslovens kapittel om administrative sanksjoner. Da er det særlig viktig at vurderingen er knyttet til de anbefalingene departementet ga i Prop. 62 L (2015-2016), og som justiskomiteen sluttet seg til i Innst. 243 L (2015-2016).

I Prop. 62 L (2015-2016) ga departementet blant annet "generelle anbefalinger om når det bør kunne gis hjemmel for bruk av administrative sanksjoner, for eksempel overtredelsesgebyrer og administrative rettighetstap, som et alternativ til straff". Proposisjonen konsentrerte seg, men var ikke avgrenset til, nettopp om brudd på "offentligrettslig reguleringslovgivning". Anbefalingen er uttrykkelig rettet mot lovgiver. Indirekte er de rettet også mot dem som forbereder lover.

I proposisjonen skjelnet departementet mellom mer og mindre alvorlige overtredelser "innenfor den offentligrettslige reguleringslovgivningen": "Et kjerneområde for overtredelsesgebyrene er mindre alvorlige overtredelser...". "Overfor fysiske personer bør administrative sanksjoner som utgangspunkt bare brukes ved mindre alvorlige lovbrudd", skrev departementet, og at "Rettsikkerhetshensyn veier tyngre jo mer alvorlige overtredelser ... det er tale om."

Justiskomiteen sluttet seg til dette, i Innst. 243:

"Komiteen viser til proposisjonens utgangspunkt om at overfor fysiske personer bør administrative sanksjoner som utgangspunkt bare brukes ved mindre alvorlige lovbrudd. Overfor foretak er det større rom for bruk av administrative sanksjoner, men også her gjelder kravene til rettsikkerhet."

Utgangspunktet i høringsnotatet er "det grunn til å være tilbakeholden med å ilegge fysiske personer i inkassoforetak overtredelsesgebyr". Dette er i tråd med anbefalingene i Prop. 62.

I høringsnotatet er det ingen reell drøftelse av alvoret i overtredelsene av inkassoloven. Departementet konkluderer likevel med at det er "vanskelig å se annet enn at det vil kunne være på sin plass å ilegge de angitte personene i ledelsen ... overtredelsesgebyr" når det er snakk om "særlige tilfeller".

"På sin plass" vil det ifølge departementet også være å ilegge gebyr ved "svært grove brudd på god inkassoskikk som har hatt alvorlige konsekvenser for skyldnerne". Dette er ifølge anbefalingen i Prop. 62 altså utenfor kjerneområdet, som omfatter "mindre alvorlige lovbrudd".

Også størrelsen på gebyrer er relevante for vurderingen av om det bør innføres gebyrhjemmel. Det foreslåtte gebyrtaket er minimum fem millioner kroner. "Rettsikkerhetshensyn veier tyngre

jo mer alvorlige ... sanksjoner det er tale om", skrev departementet i Prop 62. Departementet gikk relativt langt i å anbefale begrenset bruk av overtredelsesgebyr for fysiske personer. Fysiske personer burde i stedet i "utgangspunkt ha tilgang til straffeprosessens rettssikkerhetsgarantier".

Likevel mente departementet at "Vurderingen kan i typiske tilfeller falle ulikt ut hvor det er tale om brudd på *offentligrettslig regulering av næringsvirksomhet*. Her kan det tenkes ilagt også større overtredelsesgebyrer for alvorlige overtredelser. Det gjelder både mot foretak og fysiske personer som driver næringsvirksomhet."

Som nevnt ovenfor, skrev justiskomiteen at "Overfor foretak er det større rom for bruk av administrative sanksjoner" enn for fysiske personer.

Forslaget i høringsnotatet er imidlertid ikke rettet mot "fysiske personer som driver næringsvirksomhet", men mot fysiske personer som har tillitsverv eller er ansatt i en virksomhet.

Anbefalingen i Prop. 62 gikk videre ut på at kjerneområdet er "der det er relativt enkelt å kartlegge de fakta som er avgjørende for om overtredelse har skjedd".

I høringsnotatet peker departementet imidlertid at "det vil kunne være vanskelig å klarlegge hva som faktisk har blitt uttalt muntlig, og at det gjelder strenge krav til sannsynlighetsovervekt ved illeggelse av overtredelsesgebyr". Også dette er altså utenfor kjerneområdet.

Forslaget går ut på at de fysiske personene kan ilegges gebyr ved overtredelse av alle bestemmelsene som er regnet i forslaget til § 46 første ledd. Hver av handlingsnormene bør vurderes separat, uavhengig av hva slags sanksjon det vil være snakk om.

Vi beklager oversittelse av fristen.

Vennlig hilsen

Halvor E. Sigurdson

Fagleder næringsjuss

Tlf 9306 3694

HES@NHO.no

Næringslivets Hovedorganisasjon